

gen Fattiglov. Det er en Lov, som efter min Mening har en meget stor Betydning for hele den arbejdende Klasse i Landet. De kunne Allesammen vente ved Sygdom, Uheld og tilfældige Konjunkturer at komme ind under denne Lov; og det er det, der gjør, at jeg for mit Bedkommende lægger saa megen Vægt paa den, at jeg endelig til Slutning vil bede de Herrer, selv om de maatte se, at der kan være Noget at rette ved Forslaget — og jeg gjentager, at der kan være en Masse Enkeltheder, som man kan ønske rettet — men naar de blot paa nogen Maade ville stille den mindre bemidlede Mand gunstigere overfor den Nød, han ellers i mange Tilfælde vilde komme til at lide, at de da vilde række en Haand til uden Partithensyn at se at bringe dette Lovforslag til en saa selvstændig, saa helt og saa gennemgribende Form som muligt.

Judenrigsministeren: Jeg skal ikke forsøge paa at indbegaa det ærede Medlem; thi det, som han her fremhævede, er jo allerede fra saamange Sider blevet debatteret, at jeg derved kun vilde udtrække Forhandlingen og ikke sige noget væsentlig Nyt; men der er en særlig Opfordring for mig til at tage Ordet i Anledning af de Udtalelser, som foreligge angaaende de i Regeringslovsforslaget indeholdte §§ 71 og 72. Det vil være i ærede Medlemmers Grindring, at jeg, da jeg sidst havde Ordet, udtalte, at jeg tilfulde erkjendte, at i disse Paragrafer kunde det sikkerlig konstateres, hvorvidt jeg noagtig havde holdt mig til den rette Grændse mellem, hvad der maatte kunne siges at stemme med Grundloven og hvad ikke; men jeg vil dog, da der er fremkommet flere særlige Bemærkninger og særlige Indvendinger mod disse to Paragrafer, give et Par Oplysninger for at vise min Stilling klart. Ærede Medlemmer vilde jo ved at se paa Forslaget blive opmærksomme paa, at der siges, at den Hjælp, som gives en Person, der har sikket sig en Alderdomsforsørgelse, betragtes ikke som Fattighjælp; den ydes ham som en Hjælp af det Offentlige men betragtes ikke som Fattighjælp. Nu vil jeg tilføje mig at henvise til, at vi altid i vor Lovgivning have kjendt Hjælp, ydet af det Offentlige, unegtelig altid under ganske særegne Omstændigheder, men som desuagtet ikke er betragtet som Fattighjælp. Jeg har allerede tidligere henledet Opmærksomheden paa Loven af 12te Marts 1864, og jeg kan paa ingen Maade give det ærede Medlem (Nimestad) Medhold, som yttrede, at den Hjælp, der her blev ydet, ikke er ydet Bedkommende, fordi han var kommen ud af Stand til at underholde sig og Sine, idet der er sagt, at Bedkommende er af Staten tagen ud af sin Stilling og benyttet til Fædrelandets Forsvar. Jeg beder bemærket, at der jo er mange af de Personer, hvem en saadan Hjælp ydes, som særlig

have ladet sig engagere dertil og særlig blive betalte for at forsvare Fædrelandet; jeg mener de Underofficerer, som ikke længere ere værnepligtige. De vide altsaa, idet de stifte Familie, at de ville kunne komme i det Tilfælde, naar de skulle udføre den Forpligtelse, som de have paataget sig i Statens Tjeneste, at blive ude af Stand til at understøtte deres Familier og ernære dem. Der kan vistnok ikke være nogen Tvivl om, at de ere i det Tilfælde, som Grundlovens § 84 nævner, og jeg tør ogsaa sige, at den Opfattelse, som ved Lovens Givelse paa alle Punkter blev gjort gjældende, naturlig var den, at den dem af Kommunerne ydede Hjælp maatte betragtes som given af det Offentlige, maatte betragtes som en Fattighjælp, men at man paa Grund af Tilfældets særlige Natur ikke vilde give den en saadan Karakter. Man vilde altsaa kalde den en Hjælp af det Offentlige, uden at den havde Fattighjælpsens Virkninger. Dette er imidlertid ikke det eneste Tilfælde; vi have i Loven om Fattigvæsenets Ordning flere Tilfælde, som akkurat kunne sættes i Klasse dermed; om de end ikke ere ganske af samme Beskaffenhed, ere de dog analoge dermed, Tilfælde, hvor der er ydet Hjælp af det Offentlige under særlige Forhold — og jeg beder bestandig bemærket, at det skal være særlige Forhold — uden at den er betragtet som Fattighjælp. Vi have f. Ex. det Tilfælde, der nævnes i § 65, nemlig naar en trengende Person skal underholdes i en Sindssygeanstalt. Her er et Tilfælde, hvor en Person er kommen i et særligt Sygdomstilfælde, og hvor det Offentlige uden videre betaler hans Forpleining, og uagtet han faar denne Hjælp, fordi han er trengende og ikke selv kan forskaffe sig den fornødne Pleie, regner man ham det dog ikke som Fattighjælp. Naar en saadan Mand kommer sig, udøver han sin fulde Valgret og sine borgerlige Rettigheder, uden at man noget Dieblit gjennem Lovgivningen har fordret det Bederlag af ham, at han, fordi han er bleven hjemløst af Sygdom og ikke selv har kunnet afholde Udgifterne derved, skal miste sin politiske Stilling. Der er imidlertid endnu en Ting, hvorpaa jeg skal gjøre opmærksom. Ærede Medlemmer ville vide, at den Understøttelse, der gives Børn i den Alder, hvori de endnu ikke skulle sørge for sig selv, og hvor altsaa deres Forsørgelse paahviler Forældrene, regnes disse som Fattigunderstøttelse. Naar altsaa en Mand paa Grund af, at han ikke kan underholde sine Børn, maa tage Fattighjælp, saa modtager han denne Hjælp under alle de Betingelser og med alle de Bønder, som Fattighjælpen medfører; men der siges i § 62 af Lovforslaget om Fattigvæsenets Ordning i Overensstemmelse med den tidligere Lovgivning, at Udgifterne ved døpfstumme, blinde og idiotiske Børns Underholdning og Opdragelse afholdes af det Offentlige. Naar altsaa en fattig Mand er bleven hjemløst